

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 38

17. září 2017

Cena: 8 Kč

Pozvání na Křížky

Drazí v Kristu, dovolte mi pozvat vás **29. září od 18 hodin** na setkání při památném místě posledního mírového setkání věřících, kteří se měli v horizontu několika málo dní zasloužit o zvrát pražských pokojných událostí. Zveme vás **na Křížky při obci Sulice u Prahy**.

Převážně pražští a plzeňští následovníci pošlapaného odkazu českých reformních kazatelů v čele s Želivským a Korandou odtud vyšli vstříc Praze. V jejich žilách proudil plamen, ten se měl stát osudným pro pýchu celé západní církve. Nám se připomínka těchto našich předků stává usvědčujícím corpus delicti pro vlažnost, která nám dosud neumožňuje činit zvěst o přítomném a přicházejícím Božím království dostatečně zřejmou. Minulý rok jsme připomínku této události konali způsobem pietního zastavení a návštěvou místní náboženské obce v Jílovém u Prahy. Tento rok jsme se rozhodli setkání vést v duchu odlehčenějším a seznat tak vás i několik přátel k turnaji v pétanque i následovnému posezení v přilehlé kolibě. Budeme se těšit na každé setkání, z něhož každý z nás odejde posílen zápallem pro věc Pána Ježíše Krista. S přátelskými pozdravy **David Hron**

Za Masarykem

Osmdesáté výročí úmrtí pana prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka vybízí k zamyšlení nad jeho myšlenkovým dílem i živým odkazem. TGM – ta šifra je mojí generaci blízká – zásadně ovlivnil charakter našeho státu, vznik naší církve i – dovolte osobní svědeckví – moje rozhodnutí ke studiu teologie a církevní službě.

Uchovávám dvě památky, spojené s TGM, společenské i rodinné povahy. Je to zarámovaná skupinová fotografie mužů, před nimiž stojí tabule s nápisem „**ZA TATÍČKEM**“

reformační etické motivace svobody vyhlásil zápas o českou státní samostatnost. Mínil především politickými prostředky, bude-li však nutné, i „železem“. V rozhovoru se členy Besedy na otázku „co máme činit“, řekl: „Budujte vojsko.“ To se traduje od mého otce, který byl – jak se říkálo – předsedou pořadatelského sboru památného shromáždění. Patřil také k české dobrovolnické hlídce u hotelu Richmond, kde byl tehdy TGM ubytován. Stal se střelcem 21. pluku Čsl. legií ve Francii. Je zobrazen ve středu fotografie.

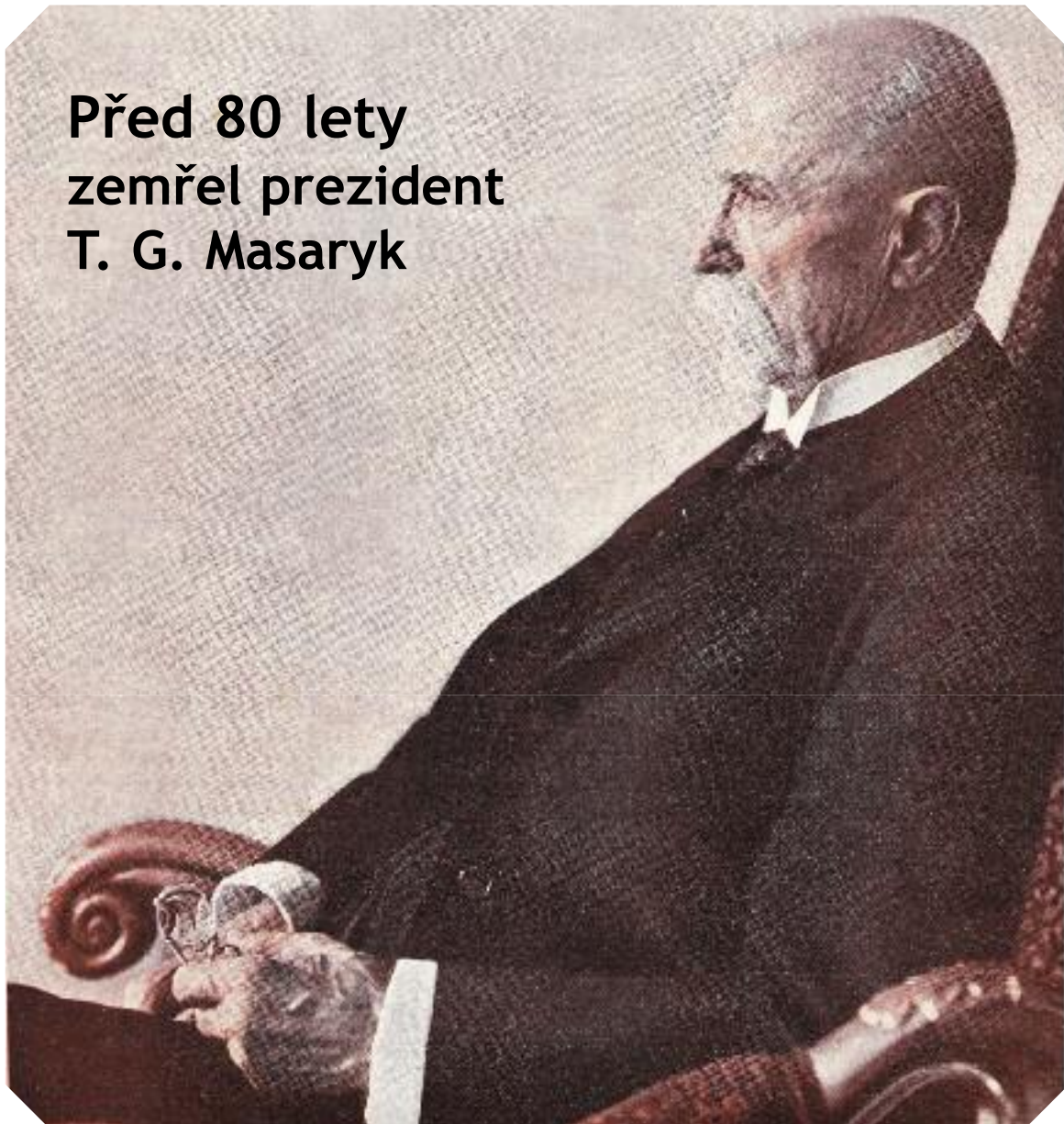

MASARYKEM, ŽENEVA 28. 7. 1918“. Krása dokonalé fotografie vyvolává hluboký dojem. Zároveň vybízí k zamyšlení: kdo jsou ti mladí mužové, proč se sešli, co zamýšleli a jaký vzkaz pro nás obraz může mít.

Na snímku jsou členové české kolonie ve Švýcarech – jak se v čase I. světové války národnostní menšiny nazývaly. Česká kolonie vydala v lednu 1915 Manifest k obnově české samostatnosti. Krajanský spolek Česká beseda v Ženevě organizoval Masarykovo veřejné vystoupení 6. července 1915 v Reformačním sále. Profesor Masaryk na základě

Působení Čechů v neutrálních Švýcarech se muselo omezit na získávání a předávání zpráv do Čech a naopak, a finanční i politickou podporu odboje. Vojenské akce se soustředily ve válčících zemích. Češi ve Švýcarech vyvíjeli činnost v pozadí, jež byla pro formování vzdálených politických cílů významná. Když se rýsovala vojenská, politická i hospodářská převaha Dohody nad Centrálními mocnostmi, stalo se ústřední otázkou nového státu jeho politické zřízení. V dubnu 1918 Masaryk z Ruska přesídlil do USA. S podporou krajanských spolků českých

Před 80 lety zemřel prezident T. G. Masaryk

Dne 14. září 1937 zemřel první československý prezident Tomáš Garrigue Masaryk. Od května 1934 se jeho zdravotní stav zhoršil, a tak se 14. prosince 1935 rozhodl abdikovat.

Poslední rozloučení s T. G. Masarykem se konalo na Pražském hradě 21. září. Začalo vyzváněním zvonů katedrály svatého Víta. Po smutečním projevu Masarykova nástupce ve funkci Edvarda Beneše se průvod vydal do ulic Prahy.

Rakev byla zahalena státní vlajkou a umístěna na dělostřeleckou lafetu, kterou táhlo koňské šestispřeží. V čele smutečního průvodu jel na koni generál Jan Syrový, za ním pochodovali vojáci s legionáři a sokolové s prapory. Za Masarykovou rakví kráčel prezidentův syn Jan a vnuci, Edvard Beneš, členové vlády, poslanci a senátoři, zástupci z evropských zemí, pražský diplomatický sbor a církevní hodnostáři. Celá trasa byla obklopena lidmi, kteří se přišli rozloučit s prezidentem Osvoboditelem.

Průvod dorazil na tehdejší Wilsonovo nádraží, kde byl připraven speciální pohřební vlak s katafalkem. Smuteční vlak se poté vydal do Lán. Na lánském hřbitově, kde již čtrnáct let odpočívala prezidentova manželka Charlotta, byl T. G. Masaryk za zpěvu písně „Ach synku, synku“ pochován. **red**

Karel Čapek o úmrtí TGM

Dne 14. září 1937 napsal Karel Čapek v Lidových novinách: „Dnes vydechl naposled Tomáš Garrigue Masaryk, Osvoboditel, duchovní tvůrce a první prezident Republiky československé. Tím

se uzavírá věčným mírem jeho třiletý boj se smrtí, boj, ve kterém tělo lidské není nikdy konečným vítězem. I tuto smrt musíme přijmout s odevzdaností a pokorou. Zemřel stařec v plnosti života, muž v plnosti cti a vladař v plnosti lásky. Taková smrt není než naplněním. I v tuto chvíli smutku věřme a doufejme, občané Republiky československé, celou Masarykovou vírou v nesmrtelnost lidské duše a božský řád věcí, že T. G. Masaryk se dívá na nás dál.“

Budu se na vás ještě chvíli dívat, jak to vedete

Dne 14. prosince 1935 oznámil prezident T. G. Masaryk, že se vzdává prezidentského úřadu. Při abdikaci pronesl tento krátký projev:

„Prezidentský úřad je těžký a odpovědný, a vyžaduje proto plné síly. Vidím, že již nestačím, a proto se ho vzdávám. Byl jsem čtyřikrát zvolen prezidentem naší republiky; snad mi to dává legitimaci, abych Vás poprosil a celý národ československý i spoluobčany národnosti ostatních, abyste při správě státu pamatovali na to, že státy se udržují těmi ideály, z nichž se zrodily. Sám jsem si toho byl vždycky vědom. Potřebujeme dobrou zahraniční politiku a doma spravedlnost ke všem občanům, ať jsou kterékoliv národnosti.

Rád bych Vám ještě řekl, že za svého nástupce doporučuji Dra Beneše. Pracoval jsem s ním za hranicemi i doma a znám ho. Mám plnou důvěru, že vše půjde dobře, a dá-li Bůh, budu se na Vás ještě chvíli dívat, jak to vedete.“

i slovenských usiloval o českou samostatnost mimo rámec rakousko-uherské monarchie v kontextu „nové Evropy“, jak nazval svůj politický projekt, adresovaný zejména Američanům. Ženevská schůze s nápi-

sem „Za tatíčkem Masarykem“ byla v klíčovém čase manifestací za Masarykův program demokracie a republikánství. Masarykův koncept „za demokracii větší a stále větší“ je vyjádřen ve Washingtonské

deklaraci ze dne 18. října 1918. Význam politického „servisu Čechů ve Švýcarech“ se projevil také ujednáním zástupce vlády v zahraničí dr. Edvarda Beneše z 31. října 1918 *Dokončení na str. 3*

V krajině duchovního ženství

Krátké a - jak doufám - pokorné zamyšlení nad sbírkou „Vzývání Panny“ bratra Lukáše Bujny

Možná v Talmudu, možná někde docela jinde (snad v Zoharu?) je psáno: „Kdyby zbožní chtěli, mohli by stvořit svět.“ S tím mystik nemůže nesouhlasit, svůj zvláštní mikrokosmos ovšem tvoří každý umělec, výjimkou není ani lyrický básník. Svět, stvořený farářem Lukášem Bujnou, je krajinou duchovního ženství. Naplňuje ho erotika, líčená nicméně velice plaše, takže nikdy neskouzne k otevřené sexualitě (ostatně, také vulgarismům se autor - s výjimkou básně „Pout“ - zdařile vyhýbá, což u dnešní poezie překvapuje a vzbuzuje snad až jistou nedůvěru). Žena je glorifikována v podobě Panny Marie, jakkoli zde nalézáme i Matku Zemi („Toulky a trable“) a nebeskou - nikoli pouze gnostickou - Moudrost („Vyznání lásky Sofii“). Básník je tímto pólem lidství fascinován a opěvuje ho v jeho božských obrazech (i předobrazech) s takovým zanícením, že čtenář bezmála začíná pochybovat i o fyzické existenci autorovy manželky Lucie.

V Lukášových básních krapet postrádám zdravý chlapecký vztek, temnotu šílenství, nejistotu a výkřiky zoufalství jako průvodní jevy básnických duchovních bojů. Ty přece každého zajímají nejvíce - no, mě tedy rozhodně. Ale zde je všechno spíše poklidné, bezmála sterilní a průzračně jasné - básníková láska i jeho víra (nikdy doopravdy nezapochoval?). Marně hledáme náznak čehosi zakázaného, něčeho, „co se nesluší“. Jako by tu poezii vytvořil bujný mladý muž, ale archetypální „moudrý stařec“ (čímž, probůh, nechci tvrdit, že moudrost a zralost nemůže člověka postihnout už ve středním věku). Nejdůležitější z básní se mi tak jeví rozverně macharovsky „Stesk po Arkádi“, lehce brutální jsou obrazy elegie „Sečtené dny písni“ - kde však se už jen sbírají „utřáté ruce“ a „zlomené meče“ po předčasně skončeném dramatu života. Obrázek dobrodružného příběhu je načrtnut v „Mořeplavci“ a dává tušit, že autor má přece jen divokou krev - byť jediná krev, o které v básni čteme, je Ježíšova. Poněkud do rozpaků mě uvedla snad jen „Půlnoční mše“, zdobená polevou nasládlého kýče, u tohoto tématu (ale právě jen a pouze u něho) to lze omluvit, dokonce uvítat. Naproti tomu „Černá labuť“ je vskutku mistrovským dílkem, přicházejícím k nám jakoby ze snu, který jsme snad sami někdy snili.

Sbírka jako celek - mohu-li ji takto pojmenovat - je vybášeným světem vřelé zbožnosti a mravně (či umravněné) vášně, takže sotva některého čtenáře pohorší nebo rozruší. Jsme svědky kurtoazního „vzývání“ Ženy - at' už je jí Panna Maria či Lucie - vlastního středověkým Lancelotům, dnes už však vzácného, ba na samé hraně přežití. Jazyk básní je vytříbený, čistý. Nepřehlédnutelná je rovněž básníková liturgická orientace - snad nejkrásnějšími poetickými výtvory jsou právě modlitby („Jitřní“, „Prosba“). V Lukášových básních se neocítáme v mýtickém vesmíru kolotajících divokých barev - jako třeba u Williama Blakea - ale vcházíme do krajiny vymalované bledě modrou teologií. A tak to také u kněze má být.

Martin Gruber

Lukáš Bujna: *Vzývání Panny*. Ilustrace Michael Štojdl. Vydala Plzeňská diecéze Církve československé husitské 2017. 72 stran. Cena 50 Kč. Objednávky: kancelar@plzenskadiocese-csh.cz. Nebo u autora: bujna@seznam.cz

15. neděle po svatém Duchu

Zaradoval jsem se, když mi řekli: Půjdem do Hospodinova domu! Kéž je na tvých valech pokoj, kéž se tvé paláce těší klidu! ŽALM 122,1,7

První čtení: Genesis 50,15-21

Tužby pro dobu po Duchu svatém (IV):

2. Aby upevňoval naši vůli a přivedl nás k vítězství nad našimi lidskými slabostmi, modleme se k Hospodinu.
3. Aby nám dal sílu vzdát se všeho, co brání Krista následovat a jeho zákon zachovávat, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, tvůj Duch všechno řídí, dej, at' vládne i našim srdcím! Osvi' nás, Bože, at' slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 14,1-12

Evangelium: Matouš 18,21-35

Verše k obětování: Exodus 24,4,5

Verš k požehnání: Žalm 36,8

Modlitba k požehnání:

Panovníku Hospodine, děkujeme ti za dar věčného života, jehož příslib jsme přijali v tajemství chleba a kalicha. Dej, at' jsme i nadále hodni mít na těchto svatých darech účast! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 8, 60, 63, 82, 83, 147, 148, 173, 183, 306

Úcta k živé zemi aneb o potřebě nové interpretace

S rozšiřováním vědomí lidstva a působením ženské kvality Ducha, která si skutečně „vane, kam chce“ (J 3,8) a nikoho se neptá na svolení, jsou křesťané jemně nabádáni, aby revidovali tradiční interpretace a pohledy na svět. Vedle postavení žen a lidí různé sexuální orientace je nejpálčivější oblastí volající po změně nahlížení náš vztah k živému světu. Tradiční křesťanské interpretace podporovaly patriarchální hierarchický model Boha jako tvůrce světa („rodíče“) a člověka („dítě“) jako podřízeného správce světa, zároveň nadřazeného ostatním živým bytostem a živé přírodě. V křesťanském vnímání člověk sám sebe nahlíží jako nejdůležitější součást stvoření. Z úhlu pohledu jiné spirituality tento slabý bod trefně zformuloval např. aztécký léčitel Xolotl v rozhovoru pro Revue Prostor (č. 85, ročník 2010): „V křesťanství je fundamentální chyba v tom, že se dívá na člověka jako na osu světa. A vyzdvihuje další vyvolené prostředníky stojící mezi člověkem a Bohem. Pro nás je člověk stejně důležitý jako kojot nebo orel či ještěrka. A vzhledem k tomu, že všichni žijí tvorové tvoří součást tkáně života, mají také stejná práva. A když si uvědomíme, že jsme součástí celku, a pochopíme, že máme stejné právo na život jako strom, ptáci nebo velryba, dává nám

to naprosto jiný pohled na život. A to má pochopitelně dopad i na naše činy.“ (str. 103).

Působení Ducha se v současné době mimo jiné projevuje hlubinným léčením zranění lidských duší (včetně zviditelnění jejich „temných“ sklónů) a zranění živé Země, již jsme součástí. Je patrně pět minut po dvanácté, ekologická katastrofa již probíhá, přesto jsme stále vyzýváni změnit náhled. Křesťanům k tomu může posloužit i reinterpretace klíčového verše 1. Mojžišovy 1,26. Ekumeničtí ho překládají: „I řekl Bůh: „Učiňme člověka, aby byl naším obrazem podle naší podoby. Ať lidé panují nad mořskými rybami a nad nebeským ptačtvem (*We-jirdu bi-dgat ha-jam u-ve-of ha-šama-jim...*), nad zvířaty a nad celou zemí i nad každým plazem plazícím se po zemi.“ Ve stejném smyslu „panovat nad někým“ překládá i Kralický a rabínský překlad.

Jak jsem však nedávno byla upozorněna izraelskou přítelkyní, mírovou a ekologickou aktivistkou, jako většina hebrejských slov má sloveso od kořene RDH, překládané jako „vládnout, panovat“, i další významy. Jedním z nich je význam „nabírat med rukou“. Odtud obraz, že ono „vládnout“ je ve skutečnosti „nabrat si pouze tolik, kolik potřebuji“, neboť – zapojme svoji smyslovou

představivost – když nabíráme zlatavý hustý med rukou, zůstane nám pouze to, co udržíme v dlani („co potřebujeme“) a zbytek nám proteče mezi prsty. Nemůžeme „křečkovat“. Příčin ekologické katastrofy je samozřejmě více. Nicméně starý koncept „mít nad někým, nad něčím moc“ (feministická teologie používá termín „power over strategy“) a lidská hrabivost a lačnost stojí v popředí. Pokud zbavíme z(Z)emi a materiální, hmotný stvořený svět posvátnosti a považujeme ho za méněcenný, Ducha-prostý („... Ale NAD vodami vznášel se duch Boží“, 1. Mojžišova 1,1), nedokážeme se jím dosytit a chceme ho víc a víc. Protože mu ale podvědomě či nevědomě nepřikládáme hodnotu – nevnímáme ho jako proniknutý Duchem – nikdy nás nasytit nemůže. Výzvou dneška je pro nás jako jednotlivce i společenství nejen učít se novému pojetí síly a moci, „power with strategy“, „byť v síle a moci“ bez ovládnutí druhých, ale i vrátit hmotě (matter – mater – Matce) Ducha a hodnotu, ctít ji jako posvátnou a spolupracovat s ní ve skromnějším, vědomějším a moudřejším naplňování našich potřeb tak, aby nebyly ohroženy jiné živé bytosti – zvířata, rostliny, stromy, ekosystémy. Naši bratři a sestry, spolutvůrci a spoluobytelé živé planety Země.

Terezie Dubinová

Nad Písmem

Mravokárci jsou těmi nejhoršími lékaři

Mt 18,21-35

„Tu jsme, měj nás za otroky!“

Genesis 50,18b

Josef byl mladiček mezi svými bratry, přesto byl miláčkem svého otce. To přirozeně starší bratry znepokojovalo (Gn 37,3,4). Josef byl dokonce svým otcem poslán, aby dohlédl na své bratry, aby o jejich pastýřských dovednostech a lidské svědomitosti přinesl otcí zprávu (Gn 37,14). Přestože se ničím neprovinil, je bratry zrazen a prodán za 20 šekelů stříbra (Gn 37,28). To vše se muselo stát, aby se stal pánem nad životem a smrtí těch, kdo se proti němu provinili. A nejenom jejich (Gn 41,56-57). Proto, aby se stal zachráncem hladových, stal se pro všechny cizincem. Pro Egyptany Hebrejem, pro ostatní svět Egypťanem. A to vše díky bratrům, kteří jej usilovali zabít, zavrhnout. Dva lotři ve vězení, dva lotři na kříži. Co Josef ve vězení předpovídá, to Ježíš na kříži činí. Josef vězně, jehož čeká vysvobození, upomíná, aby si naň v dobrých časech vzpomněl (Gn 40,41). Oproti tomu zločinec z Golgoty upomíná Ježíše, aby naň pamatoval ve svém království (L 23,43).

Když zemřel otec Izrael, svědomí nenechá zrádné Josefovy bratry v klidu. Bratři se obávají oprávněné Josefovy msty. Z obavy a zoufalství se před návštěvou Josefa, jejich jediné záchrany, korespondencí na dálku dovolávají autority jejich společného zesnulého otce (Gn 50,16). Stejně jako člověk se dovolává Boží autority, až když na něj dopadnou tíživé obavy. Jako když je Bůh nadobro

zakryt závojem nebes. Ale čelit bolestným důsledkům starého způsobu života tváří v tvář svému Pánu svede jen těžko. Bolestně je prozření, že naplňujeme předobraz marnotratného syna. Jsme hříšní. Jak má hříšný člověk obstát ve víře? Kdo zná svůj prohřešek a kdo se chystá vrátit se, předstoupit před Spasitele, jak má v sobě nalézt sílu? Když se Bůh Otec jakoby nadobro vzdálil za hranice světa. Jak předstoupit před svého nejbližšího, z něhož jsme my sami učinili cizince. Jemuž jsme se provinili? Pro člověka obtíženého hříchem jsou mravokárci těmi nejhoršími lékaři. Apoštol Pavel vyzývá, abychom se s lidmi slabé víry nepřeli o názorech, nýbrž abychom je mezi sebe přijali. Vždyť jejich opuštěnost Pánem může být jen zdánlivá (Ř 14,4b).

„Kdo je ta, jež vystupuje z pouště, opřena o svého milého?“ (Pp 8,5). Všichni jsme děti téhož Boha, z jehož Syna jsme svým hříchem učinili cizince. Chceme být přijati, nejen poučování. Chceme, aby byli přijati i ostatní hříšníci, neusilujeme o to je poučovat. Ačkoli jsou hříšníci mnozí, hřích je tentýž. Spolu s Bohem máme tento hřích v nenávisti, hříšníka však usilujeme milovat (volně parafrázován A. Augustin).

Tu jsme, učiní si z nás otroky. Jen nás nezatrácuj, nezabíjej, smiluj se – hlas navracejících se hříšných bratrů. Žijeme-li, žijeme Pánu. Patříme Pánu. Království Boží je jako zúčtovací

období. Hrozí prodáním dlužníka i s jeho ženou a dětmi a se vším jejich vlastnictvím (Mt 18,25). Hrozí uvrhnutím do vězení, kde ale není možnost výdělků, aby člověk splatil své dluhy (Mt 18,34). Hrozí tedy věčným zatracením.

Josef při setkání s hříšnými bratry podlehl pláči. Hříšníci se pokořili. Nikoli oprávněná msta, nýbrž lítost – to je způsob bratrské lásky. Král se slitovává nad nehodným služebníkem. I na nás je učít se způsobům lásky, odpuštění. Příchod oslaveného Pána chystá závěrečné zúčtování. Nikdo se mu nevyhne. Všichni patříme do jeho rodiny. Jako milosrdný král otevírá onou možností odpouštějící přítomnosti i novou budoucnost, je i lidské odpuštění cestou budoucnosti. Ve víře snad i z milosti Boží můžeme hovořit o budoucnosti bez omezení, o věčnosti. Lpíme-li na příkoří minulosti, neodpustíme-li, pak království Boží přítomné i budoucí zůstane uzamčeno. V odpuštění se skrývá odvaha i naděje kráčet dále směrem k Hospodinu. I v období hladu, když jsou naši otcové připojeni ke svému zesnulému lidu. Když žijeme s tíží našich lidských provinění. Když jsme z bratří učinili cizince. Když každý z nás sám za sebe musí vydat počet Bohu. *Ničím se neznepekouj, ničím se nermut', všechno pomíjí, Bůh se ale nemění. Máš-li v srdci Boha, nic ti nechybí, jeho láska stačí.* (Terezie z Avily).

David Hron

Milostivý Pane, nepočítej nám naše klopýtání ani neochotu v nasazení. Vždyť náš cílem jsi přeci ty sám. Dopřej nám život z moci tvého Ducha, abychom zdárně dospěli do tvého království. Amen.

Za Masarykem

Dokončení ze str. 1

s českými politiky a průmyslníky o politických zásadách i hospodářských garancích pro rodící se republiku. I tam byl můj otec v pořádkové službě. Vyprávěl, jak představitelé finančního kapitálu zaručili solventnost nového státu. I když členové české delegace měli rozdílná politická stanoviska, dokázali se semknout. Prokázali solidaritu stejně jako Češi a Slováci různých názorů a představ v legiích na válečném poli.

Druhá památka se týká úmrtí pana prezidenta Masaryka. Je to zarámovaný pozlacený vavřínový věneček s monogramem TGM. Ten, s dalšími dvěma věnci, vloženými do sebe, věnoval řecký král k Masarykovu katafalku. Můj otec, jako jeden z posledních čestných legionářských hlídek, dostal věneček darem na památku. Přes nebezpečí v době nacistické okupace hrozící legionářům – odbojářům i dobu komunistického režimu uchovali jsme jej dodnes.

Jaký odkaz a výzvu představují ty drobné památky pro dnešek?

Masarykův trvalý význam pro politické myšlení i praxi záleží ve vybo-

jování a nastolení realistického, praktického fungujícího systému demokracie a republikánství. Fungující demokracie po I. světové válce nebyla samozřejmá. Pro Masaryka byla demokracie názorem na svět. Hlásíme se k jeho stanovisku: demokracie – jak jí rozumíme v Duchu Kristově – motivuje k zápasu proti zlu za svobodu, jež je pro každého z nás Božím darem a určením. Je zápasem o poznání, o víru a náboženství, o realistickou politiku a ekonomii, o kritické hledání v nitru člověka. Výzva „Za Masarykem“ znamená předně nasazení v „drobné práci“ (TGM) až – jak to vyjadřovali naši předkové – a chtěli tak apokalyptická situace – „do statků a hrdel“. Každého z nás osobně. **Zdeněk Kučera**

Hledá se dobrá vůle

To už tak obvykle bývá, že se k něčemu náramně rozmáchneme, pak necháme ruce nenápadně klesnout a potom už o věci vůbec nemluvíme. Jednou se nám řeklo, že bude kolem Prahy zelený pás; i měli jsme velikou radost ze zeleného pásu, který nám bude pro potěšení, pro zdraví, pro haranty i pro krásu; od té doby uteklo už skoro deset let, a bezmála bych se mohl zadušovat, že za tu dobu nenarostl za pražskými humny ani jeden nový zelený stromek. Stromy rostou pomalu; ale kdyby se do země zasadilo aspoň pár proutků, byl by z nich za deset let zelený háječek. Dobrá, měli jsme jiné starosti; co není letos, může být za deset let. Jenže chceme-li mít za deset let zelený háječek, měli bychom jej vysázet letos.

Ale to se rozumí, stálo by to hromadu peněz. Poslyšte, nedaly by se ty peníze nějak sehnat? Člověk platí nerad obecní přírážky; ale kdybychom na něho přišli a řekli mu: „Človče, jeden stromek stojí deset korun; za těch deset korun pořídíš věc, která poroste sto nebo dvě stě let; dobrá, kolik stromů chceš darovat své obci?“ – kdybychom každému člověku řekli toto a ještě mnoho

jiných věcí o zelených hájích, zlatém zdraví a modré budoucnosti, vsázím se, o čem chcete, že bychom takto sebrali pěkných pár hájů pro začátek. Ale i slovo „strom“ je už příliš abstraktní; kdyby nám zahradníci řekli, co všechno by se mohlo kolem Prahy vysázet, neupisovali bychom stromy, nýbrž každý by volil a upsal, co má nejraději; jeden lípy a druhý čilimníky, někdo javory a jiný platany, ten smrčky a onen akáty; pan prezident by jistě upsal krvavý buk a Fráňa Šrámek břízky, Edmond Konrád javor a já cesmínu. Což o to, peněz by bylo jako slupek; jde jen o místa, kam to všechno vysázet, – netahali-li jste nás za nos svými plány o zeleném pásu, musíte pro něj mít pozemky už vybrané; tož co abychom se do toho dali? Někde se musí začít, aby nám vůbec jednou měly kde růst stromy.

A kdybychom s tím opravdu začali, mohli bychom to udělat ještě nějak jinak; protože stromy rostou pomalu, měli bychom je spojit s něčím, co samo roste a co se dočká zelených hájů budoucnosti; měli bychom je spojit s dětmi. Každý háječek i každá alej by měly být založeny a zasazeny dětmi, aby příští mužové a ženy měli

nějaký osobní a skoro vlastnický vztah k stromům, jež pomáhali zasadit. Hledte, snad je to trochu indiánská fantazie; ale každá škola by mohla mít svůj druh stromu, který by sázela a pěstila. Mohla by být škola akátová a škola javorová; z jedné školy by vycházeli uctívači břízky a z druhé uctívači smrků; vypadá to drobt pohansky, ale jaksi by se tím prohloubil intimní poměr k přírodě. Nebo ještě jinak: řekněme, že by obřad sázení konaly děti desítileté; i sázely by se jednoho roku jen břízky, a všichni ti desítiletí by pak byli ročník březový; příštího roku by nastoupil ročník jedlový a za rok ročník lipový nebo akátový. Ale ať byste to vymysleli jakkoliv, mohli byste jednou ranou provést několik dobrých věcí: posvětit život dětí světskou slavností, živě vyjádřit jejich solidaritu s přírodou i městem a přitom skutečně dostat do země každého roku pár set nebo pár tisíc pěkných živých stromků. A nestálo by to ani tak mnoho peněz; spíš by tu šlo o dobrou vůli než o peníze. Hledá se dobrá vůle.

Karel Čapek,
Lidové noviny, sl. Stromy a město
13. 11. 1927

Pozn. red. 7. září 2017:

O zeleném pásu kolem Prahy se již opět začalo diskutovat

To kalné ráno (Osm dní) Jaroslav Seifert

Za sto let možná děti našich dětí
svým dětem budou teskně vyprávěti
o šedém ránu čtrnáctého září,
navěky označeném v kalendáři.

To kalné ráno, to si pamatuj,
mé dítě.

Až ze všech nás budou jenom stíny
či prach, jež čas bude klást na hodiny
života příštích, v ranním šeru
chvíle se ozve bez úderu.

To kalné ráno, to si pamatuj,
mé dítě.

Tu chvíli před půl čtvrtou ranní,
ten okamžik a konec umírání,
když smrt se dotkla vrásek čela
a ranní mlhou odcházela.

To kalné ráno, to si pamatuj,
mé dítě.

Evropo, Evropo, až zvony rozhoupají,
měla bys první být mezi těmi, kdož lkají,
Evropo hrozná nad meči a děly,
ve světle svíci, jež se rozhořely.

To kalné ráno, to si pamatuj,
mé dítě.

Tož jak je to možné?

Myslím, že bude dobře, když se uzná, že muž i žena jsou si rovni ve všem... Já nevidím při bedlivém pozorování života rozdíl mezi rozumovým nadáním muže a ženy a myslím, že žena se hodí pro všechny práce a všechna zaměstnání učená, tzv. intelektuální, a může být profesorem, lékařem atd. Říká se sice, že žena je rozumově slabší, ale nevidět to nikde. Vidět jen to, že všechna ta zaměstnání má muž, ale on jako silnější je okupoval. Že to tu znamená, že on je rozumově silnější, já nevěřím. Musí se mít na mysli, co je měřítkem rozumové energie. Já myslím, že prostá dělnice, která má několik dětí, jež musí vychovat, se o ně starat, dávat pozor na každý krejcar, musí víc myslit než muž, který jde ráno do úřadu. Jeho úkol není rozumově tak těžký. Když se člověk za 10 – 12 let vycepoval na

to, aby to zastal, není zázrak, že to dovede...

Žena se ani citově neliší od muže. Říká se, že žije více citem a muž více rozumem. Já tomu nevěřím, to jsou tak povídačky, třebas i ve vědeckých knihách opakované... Čím by se měla projevat větší citlivost žen? Jsou ženy hlubšího citu a jsou ženy bez citu, ale právě tak i mužové. Že by žena speciálně měla nějaký zvláštní cit – ne.

Říká se, že prý žena zejména je bytost nábožensky citící, že je více náboženská než muž, muž že je více rozumová bytost. Pravda je jen to: v kostele je více dětí a žen než mužů, ale to neznamená, že žena jest zbožnější, nýbrž ona je celkem založena společensky jako muž. A když je odloučena od společenského života a muž sedí v hospodě, tož jí, chudín-

Memoriál Zdeňka Lukáše

„Rozsviť v srdcích našich, lidumilný Bože, nehynoucí světlo božského poznání svého...“ rozpomínáte se ještě na toto znění modlitby před čtením z Písma ve Farského liturgii? Anebo: „Hle, dotkl se úst mých, kéž odstoupí ode mne nepravosti mé...“ či „Bože, Otče předobry...“ Víte, že právě tyto modlitby mají od jistého času i svou melodii? A že se díky tomu mohou proměnit v chorál, který náhle z jiného úhlu postihuje hloubku po mnoho desítek let ozývající se liturgických textů? Můžete si je poslechnout na

Dokončení na str. 4

ce, nic jiného nezbyvá. Tedy ta zbožnost ženy by se vyložila velmi přirozeným způsobem, kdyby lidé byli upřímní. Žena prý je stvořena pro zbožnost. To by měla být pastorem a farářem ta zbožná žena a ne ten bezbožný muž. Tož jak je to možné? A co to stojí boje prorazit proti církvi v nazírání na rodinný život a na poměr muže a ženy. Církev přímo muže staví nad ženu, když pokládá manželství za něco nižšího než nemanželství. A tento názor o celibátu udržuje názor, že žena je něco nižšího. Prostě proto, že náboženství to je z doby barbarské, kdy žena byla zotročena. Ty názory se mění tou měrou, kterou lidé mají vyšší názory náboženské. Ten, kdo chce mít náboženství vznešenější, bude stát o to, aby ten poměr muže a ženy vznešeněji, mravněji se pojímal, aby se pochopilo, že ať už manželství nebo nemanželství je docela jedno. To jsou poměry. Někdo může žít v manželství, druhý nemůže, to je dle toho, jak už muž a žena vůbec žijí...

Co se týká politického života, může

se žena účastnit politické práce jako muž. To dokázalo se fakty, že ženy politicky dovedou být činny. Že dosud nebyly, je proto, že politika je dosud zbytek starého vojenství, něčeho násilnického; a tak, jako ženy byly vyloučeny z vojenství, byly vyloučeny i z politiky. Císařové, králové, všichni takoví vynikající lidé byli vojáci. Náš císař posud je nejvyšším pánem vojenským v Rakousku; a ta spojitost politiky s vojenstvím způsobila, že žena byla z ní vyloučena. Ale kde politika má být vědou, řízením společenského života, kde je mravná, tam se i ženy začínají účastnit politiky.

A dejme tomu, že by se staly nějaké chyby, je to proto, že je to něco nového. A tudíž, kdyby i zde byla nějaká nedokonalost v jejich politické činnosti, není to ještě důkazem, že se ženy nemají politiky účastnit.

A vůbec v té věci má žena, která chce pokračovat s časem a vývojem doby, těžší postavení než my, protože každý na ni hledí. Mluví-li s ženou veřejně činnou, vyznává každá, že

má vlastně vyhovět lépe než muž, protože každý dává na ni pozor. Co se muži odpustí, neodpustí se ženě. A toto postavení – pořád být na stráž – působí na nervy, je to veliké vydání nervové síly. Za lepších společenských poměrů bude žena veřejně i politicky činná. Tvrdí se, že celý náš národní život vezme za své, budou-li ženy v politice činny. Ale poslanců v Rakousku je 516, dejme tomu, že by se polovina žen dostala do parlamentu, znamená to zkázu národa?

A stejně nesprávný je argument hospodářský, že ženy nemáme do konkurence nutit. Muž je zvyklý na konkurenční boj, žena je prý neschopna s ním konkurovat, jako slabší podlehe a muži mají lítost nad tím. To je docela nesprávný argument.

Končím přesvědčením, že rozumově, citově, mravně, nábožensky, politicky, hospodářsky, ve všech oborech veřejného života žena i muž mají být rovni...

Z přednášky prof. T. G. Masaryka ve Velkovýboru J. Č. D. Postavení ženy v rodině a veřejném životě, 1910

Memoriál...

Dokončení ze str. 3

YouTube nebo slyšet od několika dobře secvícených pěveckých sborů s výraznými sólisty. „Liturgické písně“ vznikly díky přátelství jilovského faráře br. Lubomíra Polinského a skladatele Zdeňka Lukáše (1921-2007).

Lukášovo jméno se po léta ozývalo v plzeňském a pražském rozhlasu, protože se sborem Česká píseň i s mnoha dalšími hudebníky pro ně nahrával a zásoboval je mj. i svými úpravami lidových písní. Jeho rozsáhlá volná tvorba stojí na základech bohaté invence a roste do duchovních výšek. Ve své sborové, ale také instrumentální hudbě vzdává Zdeněk Lukáš poctu Bohu –

zdroji své tvořivé radosti. Po roce 1989 stál s několika dalšími zapálenými kolegy u zrodu festivalu sborového zpěvu Bohemia cantat a zatímco oni vložili do tohoto počínu veškerou svou organizační energii, on složil festivalovou znělku. Jeho Missa brevis a Pater noster (Otčenáš) patřily svého času mezi nejpřiváňší díla soudobé české hudební tvorby. Jeho hudbu můžete znát i z filmu Kulový blesk.

Letos v červenci uplynulo 10 let od jeho smrti. Proto Unie českých pěveckých sborů uspořádala Memoriál Zdeňka Lukáše, který jeho tvorbu připomněl. Na sto zpěváků z mnoha koutů republiky se v srpnu

sjelo tentokrát do Havlíčkova Brodu, kde se před mnoha lety festival Bohemia cantat konával, sevcivilo řadu jeho děl včetně výše zmíněných skladeb a provedlo je v havlíčkobrodských kostelích pod řízením sbormistra doc. Zdeňka Vimra. Ten také na vzpomínkovém večeru lidsky vřele přiblížil skladatelskou osobnost. Byl totiž Lukášovým velmi blízkým spolupracovníkem a po jeho smrti zpracoval i skladatelův hudební archiv. Zasloužil se o mnoho nahrávek Lukášových skladeb (Nová česká píseň) a skvělou propagaci jeho díla. Např. na webu či vydáním notových partitur.

Rozsvít' v našich srdcích, Bože, také vděčnost a radost ze skladatele našeho vyznání, který tě oslavoval svým dílem. **JW**

Promýšlejme a hledejme odpovědi...

Ten smutný den, to kalné ráno, 14. září 1937, které měl na mysli Jaroslav Seifert ve své básni (str. 3), se nepochybně zarylo hluboko do paměti všem, kdo znali presidenta Masaryka. Truchlivou atmosféru zářijových dnů poznamenávají jeho smrti všem následným generacím včetně té dnešní prostředkují mj. i známé fotografie pořízené ze smutečního obřadu a průvodu, kdy Prahu zaplavily tisíce lidí lemující ulice i železniční trať do Lán.

Báseň, jak dnes víme, a jak také zažily ony následné generace, sama jakoby předznamenala vývoj dalších událostí...

Přiznávám bez obalu, že patřím k těm, kteří období první republiky obdivují, a snad si ho i trochu idealizují - přestože jsem onu dobu neprožila a znám ji jen z vyprávění, knih, filmů a starých časopisů. Fascinuje mě třeba tehdejší architektura, výrobky řemeslné i móda. Myslím na zvukná jména firem, jako byla pana Kolbena, Škody anebo Baťova. S oblibou si připomínám osobnosti kulturní, známé žurnalisty, herce, spisovatele, politiky... A musím říci, že i přes tolik zdůrazňované nedostatky hospodářského rázu, sociální nerovnost či různé politické hašteření se mi tato doba jeví jako šťastnější a poctivější. Nakolik je spojena s osobou prvního presidenta? A nakolik si ceníme jeho myšlenek dnes? Jak chápeme pojem demokracie, který Masaryk tak podrobně promýšlel a formuloval? Jak rozumíme pilířům demokracie, mezi něž se řadí správně vedená diskuse, dialog? Víme ještě, co je dialog? Definice uvádí, že jde o „...rozhovor dvou nebo více osob, který může vést k nalezení společného stanoviska.“ Slovy Masaryka - **pravá diskuse je možná jen tam, kde si lidé navzájem důvěřují a poctivě hledají pravdu.** Důvěřujeme si? Hledáme společně pravdu? Tyto otázky se mi jeví jako nanejvýš aktuální v současném i nadcházejícím období. Je nade vší pochybnost, že nej lépe projevíme úctu památce Masarykova díla tím, že jeho myšlenky budeme sami promýšlet a podle nich žít... Snad k tomu maličko přispělo i toto číslo ČZ... **KB**

Zprávy

Pozvání do Přelouče

95. výročí založení sboru Církve československé (husitské) v Přelouči (Tůmy Přeloučského 332).

Vážení a milí! Dovolujeme si vás pozvat na zahájení oslav 95. výročí naší náboženské obce, které se bude konat ve středu 27. září v 17 hodin. Úvodní slovo budou mít paní Irena Burešová, starostka města Přelouč, a bratr Pavel Pechanec, královéhradecký biskup Církve československé husitské. V prostorách naší fary můžete zhlédnout výstavu, prohlédnout si prostory našeho kostela (bývalé synagogy) a seznámit se s činností přeloučských husitů. **MCH**

Výstava Fenomén Masaryk

15. 9. 2017 - 31. 1. 2018

Nová budova Národního muzea

Výstava Fenomén Masaryk připomene mimořádnou osobnost prvního československého presidenta T. G. Masaryka přesně 80 let od jeho smrti (1937). Národní muzeum chce Masaryka prezentovat mimo klasická a zažitá klíše „prezidenta Osvo-

boditele“ a „tatička“. Masaryk bude představen ve třech rovinách. Tou první bude pohled na konkrétního člověka, jeho vztahy, víru, ideje a názory. Aktuální jsou dodnes jeho názory na Ameriku či Rusko.

Druhou rovinou je pak role jeho osobnosti ve veřejném prostoru. Když se v roce 1910 Masaryk dožíval 60 let, zdál se být jeho aktivní život zdánlivě ukončen. Následovala však zcela zásadní životní kapitola po roce 1914, která bude na výstavě prezentována v celku „prezident“. Výstava se nevyhne ani politickým neúspěchům a sporům s ideovými protivníky – Pekařem či Kramářem. Třetí rovinou bude pak pohled na „obraz“ Masaryka ve společnosti – od silného momentu jeho smrti a pohřbu na podzim 1937 až po následné proměny během dvou diktatur. Součástí výstavy budou unikátní filmové a audio materiály a jedinečné sbírkové předměty, včetně jednoho z „top“ předmětů Národního muzea – Masarykova jezdeckého obleku. **red**

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 18. 9. 2017, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

From Baroque to Jazz

Jan Kalfus – varhany

J. S. BACH, A. DVOŘÁK, W. A. MOZART, G. GERSHWIN

úterý 19. 9. 2017, 17.00

Jan Kalfus – varhany

Yvona Škvárová – mezzomezzosoprán

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 20. 9. 2017, 17.00

Josef Popelka – varhany

Vladimír Frank – housle

G. F. HÄNDEL, L. VAN BEETHOVEN, W. A. MOZART, A. CORELLI

středa 20. 9. 2017, 20.00

VIVALDI ORCHESTRA PRAGA

Václav Návrat – barokní housle

Yvona Škvárová – mezzomezzosoprán

W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

čtvrtek 21. 9. 2017, 17.00

SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS

Michal Hanzal – varhany

Martina Bauerová – soprán

František Bílek – trubka

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 22. 9. 2017, 17.00

Josef Kšica – varhany

Tomáš Jindra – bas

J. S. BACH, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. VERDI

pátek 22. 9. 2017, 20.00

PRAGUE STRING ORCHESTRA

Adéla Vondráčková - housle

Vratislav Vlha - hoboj

W. A. MOZART, J. S. BACH, A. VIVALDI, A. DVOŘÁK

sobota 23. 9. 2017, 17.00

Zuzana Němečková – varhany

Petr Příbyl – viola

J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, C. FRANCK

sobota 23. 9. 2017, 20.00

CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA

Yvona Škvárová – mezzomezzosoprán

Miroslav Laštovka – trubka

J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, N. PAGANINI

neděle 24. 9. 2017, 17.00

GAUDIUM CANTORUM MIXED CHOIR

Štěpánka Heřmánková – sbormistr, soprán

Přemysl Kšica – varhany

J. S. BACH, Ch. GOUNOD, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

neděle 24. 9. 2017, 20.00

PRAGUE BRASS ENSEMBLE

From Baroque to Jazz

Jan Kalfus – varhany

J. S. BACH, A. DVOŘÁK, W. A. MOZART, G. GERSHWIN

Změna programu vyhrazena.

Placená inzercie

HUSITSKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY
ve spolupráci s CÍRKVÍ ČESKOSLOVENSKOU HUSITSKOU
pořádají konferenci s mezinárodní účastí

ŽENA VYSVĚCENÁ

23. - 24. 11. 2017 Husitská teologická fakulta
Univerzity Karlovy
Pecovská 350/4, Praha 4

Čemu se bude věnovat letošní konference - Husitské teologie?
Je to právě 70 let, kdy byla v Církvi československé (husitské) vysvěcena první žena - farářka.

Cílem konference je proto:

- zhodnotit podmínky a následný vývoj služby žen-duchovních,
- reflektovat současné postavení služby žen-duchovních vzhledem k jiným cílovým/vrámci ekumeny,
- diskutovat o významu služby žen-duchovních v dnešní společnosti.

Přihlašování prostřednictvím elektronického formuláře na www.htkonference.cz nebo korespondenčně na adresu:

UUR - vnější vztahy,
Wuchterlova 5,
Praha 6, 166 26.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Nemilosrdný služebník

Vpisujte slova podle počtu jejich písmen (shora dolů a zleva doprava):

4	1	8		9
	3			2
		6		
		5	11	
10				
7				

9 písmen: služebník, smilování

8 písmen: odpustit, rozkázat

7 písmen: dlužník, strpení

Řešení z čísla 36: Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.

Jana Krajčičíková

Český zápas

MK ČR E 127 ISSN 0323-1321

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6

Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlábku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice

Předplatné: Mgr. J. Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117

